

LÖG

um breytingu á lagaákvæðum er varða fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri o.fl.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Lög um rétt til fiskveiða í landhelgi, nr. 33 19. júní 1922.

a. 1. gr. laganna orðist svo:

Fiskveiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands mega einir stunda íslenskir ríkisborgarar sem eiga lögheimili hérlandis og lögaðilar sem eiga heimili hér á landi og eru að öllu leyti í eigu íslenskra ríkisborgara.

b. 2. gr. laganna orðist svo:

Til fiskveiða í fiskveiðilandhelgi Íslands má aðeins hafa íslenska báta eða skip, en íslenskir nefnast í lögum þessum þeir bátar eða skip sem skráð eru hér á landi.

c. 8. gr. og 11. gr. laganna falla niður.

2. gr.

Lög um leiðsögu skipa, nr. 48 19. júní 1933.

Við 1. tölul. 3. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í að minnsta kosti eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

3. gr.

Lög um löggilta niðurjöfnunarmenn sjótjóns, nr. 74 11. júní 1938.

Við 1. tölul. 2. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

4. gr.

Lög um málflytjendur, nr. 61 4. júlí 1942.

Við 4. tölul. 9. gr. og 4. tölul. 14. gr. laganna bætist: eða hefur samfellt átt lögheimili hér á landi í að minnsta kosti eitt ár.

5. gr.

Lög um hvalveiðar, nr. 26 3. maí 1949.

a. 2. másl. 1. mgr. 1. gr. laganna orðist svo: Slík leyfi má aðeins veita aðilum er fullnægja skilyrðum til að mega stunda fiskveiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands.

b. 2. mgr. 1. gr. laganna falli niður.

6. gr.

Lög um prentrétt, nr. 57 10. apríl 1956.

1. mgr. 10. gr. laganna orðist svo:

Útgefandi blaðs eða tímarits, sem gefið er út hér á landi, skal vera íslenskur ríkisborgari, fjárráða og með forræði á búi sínu og með lögheimili hér á landi, félag eða annar

lögðili sem á heimili hér á landi. Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

7. gr.

Lög um loftferðir, nr. 34 21. maí 1964.

1. mgr. 7. gr. laganna orðist svo:

Rétt er að skrásetja loftfar hér á landi í eigu íslenskra ríkisborgara sem eiga lögheimili hér á landi eða íslenskra lögðila sem eiga heimili hér á landi. Réttur til skrásetningar loftfars er þó háður því að fullnægt sé skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

8. gr.

Lög um eignarétt og afnotarétt fasteigna, nr. 19 6. apríl 1966.

1. gr. laganna orðist svo:

Enginn má öðlast eignarétt eða afnotarétt yfir fasteignum á landi hér, þar á meðal veiðirétt, vatnsréttindi eða önnur fasteignaréttindi, hvort sem er fyrir frjálsa afhendingu eða nauðungarráðstöfun, hjúskap, erfðir eða afsal, nema þeim skilyrðum sé fullnægt sem nú skal greina:

1. Ef einstakur maður er þá skal hann vera íslenskur ríkisborgari eða með lögheimili á Íslandi samfellt í a.m.k. fimm ár.
2. Ef fleiri menn eru með í félagi og ber hver fulla ábyrgð á skuldum félagsins þá skulu þeir allir vera íslenskir ríkisborgarar eða með lögheimili á Íslandi samfellt í a.m.k. fimm ár.
3. Ef félag er og bera sumir fulla en sumir takmarkaða ábyrgð á skuldum félagsins þá skulu þeir er fulla ábyrgð bera allir vera íslenskir ríkisborgarar eða með lögheimili á Íslandi samfellt í a.m.k. kosti fimm ár.
4. Ef félag er, þar sem enginn félagi ber fulla ábyrgð á skuldum félagsins, eða stofnun þá skal félagið eða stofnunin eiga hér heimilisfang og varnarþing og stjórnendur allir vera íslenskir ríkisborgarar eða með lögheimili á Íslandi samfellt í a.m.k. fimm ár. Í hlutfélögum skulu $\frac{1}{5}$ hlutar hlutfjár vera eign íslenskra ríkisborgara og íslenskir ríkisborgarar fara með meiri hluta atkvæða á hluthafafundum.

Þrátt fyrir ákvæði 1.–4. tölul. 1. mgr. er ráðherra heimilt að veita leyfi ef ástæða þykir til. Eigi þarf þó leyfi:

1. Ef um er að ræða leigu á fasteign eða réttindi yfir henni og leigutími eða annar réttindatími er þrjú ár eða skemmri eða uppsögn áskilin með eigi lengri en árs fyrirvara.
2. Ef um er að ræða aðila sem ekki fullnægir skilyrðum 1.–4. tölul. 1. mgr. en hefur rétt til þess að stunda atvinnurekstur hér á landi og vill öðlast eignarétt eða afnotarétt yfir fasteign til eigin nota og/eða til notkunar í atvinnustarfsemi sinni, enda fylgi henni einungis venjuleg lóðarréttindi, en ekki önnur réttindi, svo sem veiðiréttur eða vatnsréttindi.

Leggja skal fyrir dómsmálaráðuneytið samninga, afsöl eða önnur heimildarskjöl vegna eignar- og afnotaréttinda erlendra aðila hér á landi og öðlast gerningurinn ekki gildi fyrir en ráðuneytið hefur staðfest hann með áritun sinni.

9. gr.

Lög um verslunarátvinnu, nr. 41 2. maí 1968.

- a. Við 1. tölul. 4. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

b. 5. gr. laganna orðist svo:

Félag eða annar lögaðili á rétt á verslunarleyfi eða endurnýjun verslunarleyfis, enda uppfylli framkvæmdastjórar og stjórnarmenn lögaðila og, sé um að ræða félag þar sem allir eða sumir félagsmanna bera fulla ábyrgð á skuldbindingum félagsins, þeir félagsmanna, sem fulla ábyrgð bera á skuldbindingum félagsins, skilyrði 2. og 4. tölul. 4. gr. Þá skal einn stjórnarmanna og framkvæmdastjóri jafnframt fullnægja skilyrðum 3. tölul. 4. gr. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila sem erlendur aðili á hlut í skal enn fremur fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

c. 5. mgr. 10. gr. laganna orðist svo:

Heimilt er ráðherra að veita undanþágu frá ríkisfangsskilyrði 1. tölul. 4. gr.

10. gr.

Námulög, nr. 24 17. apríl 1973.

10. gr. laganna orðist svo:

Rétt er ráðherra að veita sérleyfi til leitar og vinnslu jarðefna hér á landi, enda sé fullnægt ákvæðum 7., 8. og 9. gr. laga þessara ef um einkaeign er að ræða. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila sem erlendur aðili á hlut í skal enn fremur fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

11. gr.

Lög um sjúkraþjálfun, nr. 58 31. maí 1976.

Við 2. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

12. gr.

Lög um iðjuþjálfun, nr. 75 31. desember 1977.

Við 2. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

13. gr.

Lög um hlutafélög, nr. 32 12. maí 1978.

2. mgr. 3. gr. laganna orðist svo:

Stofnendur hlutafélags skulu vera tveir hið fæsta. Meiri hluti stofnenda skal hafa haft heimilisfesti hér á landi í minnst eitt ár.

14. gr.

Lög um lyfjafræðinga, nr. 35 11. maí 1978.

Við 1. tölul. 1. mgr. 3. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

15. gr.

Iðnaðarlög, nr. 42 18. maí 1978.

- a. Við 1. tölul. 3. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.
- b. Síðari málsliður 6. tölul. 3. gr. laganna orðist þannig: Iðnaðarráðherra getur veitt undanþágu frá ríkisfangsskilyrði 1. tölul. og ákvæðum 4. og 5. tölul.

c. 4. gr. laganna orðist svo:

Nú vill félag eða annar lögaðili reka iðnað og getur þá slíkur lögaðili fengið til þess leyfi, enda uppfylli framkvæmdastjórar og stjórnarmenn lögaðila og, sé um að ræða félag þar sem allir eða sumir félagsmanna bera fulla ábyrgð á skuldbindingum félagsins, þeir félagsmanna, sem fulla ábyrgð bera á skuldbindingum félagsins, skilyrði 2.–6. tölul. 3. gr. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila, sem erlendur aðili á hlut í, skal enn fremur fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

16. gr.

Lög um váttryggingarstarfsemi, nr. 50 16. maí 1978.

- a. Við 2. mgr. 14. gr. laganna bætist: Enn fremur skal fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.
- b. Við 2. mgr. 34. gr. laganna bætist: Sé um að ræða íslenskan lögaðila sem erlendur aðili á hlut í er leyfisveiting háð því að fullnægt sé þeim skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

17. gr.

Lög um atvinnuréttindi útlendinga, nr. 26 14. apríl 1982.

- a. Upphaf 1. mgr. 9. gr. laganna orðist svo:
Útlendingi, sem átt hefur lögheimili hér á landi skemur en eitt ár, er óheimilt o.s.frv.
- b. 1. tölul. 2. mgr. 9. gr. laganna orðist svo: Umsækjandi eigi lögheimili á Íslandi.

18. gr.

Lög um sjóntækjafræðinga, nr. 17 24. apríl 1984.

Aftan við 1. másl. 2. gr. laganna bætist nýr máslíður er verði 2. másl. 2. gr., svohljóðandi: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfelld í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

19. gr.

Lög um veitinga- og gististaði, nr. 67 28. júní 1985.

1. og 2. mgr. 2. gr. laganna orðist svo:

Til þess að öðlast leyfi samkvæmt lögum þessum þarf umsækjandi að:

- a. Eiga lögheimili hér á landi samfelld í a.m.k. eitt ár.
- b. Vera fjárráða og hafa forræði á búi sínu.

Leyfi samkvæmt lögum þessum má veita félagi eða öðrum lögaðila sem á heimili hér á landi, enda sé framkvæmdastjóri slíks lögaðila fjárráða og hafi forræði á búi sínu. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila sem erlendur aðili á hlut í er leyfisveiting þó háð því að fullnægt sé þeim skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

20. gr.

Útvarpslög, nr. 68 27. júní 1985.

2. tölul. 2. mgr. 3. gr. laganna orðist svo: Um heimildir erlends aðila eða íslensks lögaðila, sem erlendur aðili á hlut í til að reka útvarpsstöð, fer samkvæmt lögum um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

21. gr.

Lög um skipulag ferðamála, nr. 79 2. júlí 1985, sbr. lög nr. 59/1988.

a. 1. mgr. 15. gr. laganna orðist svo:

Til að geta öðlast leyfi til reksturs ferðaskrifstofu þarf umsækjandi að uppfylla eftirtalin skilyrði:

a. Eigi lögheimili hér á landi samfelt í a.m.k. eitt ár.

b. Sé fjárráða og hafi forræði á búi sínu.

b. 3. mgr. 15. gr. laganna orðist svo:

Leyfi má veita félagi eða öðrum lögaðila sem á heimili hér á landi, enda sé framkvæmdastjóri slíks lögaðila fjárráða og hafi forræði á búi sínu. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila, sem erlendur aðili á hlut í, er leyfisveiting þó háð því að fullnægt sé skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

22. gr.

Lög um viðskiptabanka, nr. 86 4. júlí 1985.

Í stað 1. másl. 2. mgr. 5. gr. laganna komi tveir málsliðir, svohljóðandi:

Hlutfé í hlutafélagsbanka skal skiptast í a.m.k. 50 hluti og nema minnst 100.000.000 kr. Um heimildir erlends aðila til að eiga hlut í hlutafélagsbanka fer samkvæmt lögum um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

23. gr.

Lög um sparisjóði, nr. 87 4. júlí 1985.

Við 2. mgr. 5. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfelt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

24. gr.

Lög um skráningu skipa, nr. 115 31. desember 1985.

1. gr. laganna orðist svo:

Skráningarskylt eftir lögum þessum er sérhvert skip sem er 6 metrar á lengd eða stærra, mælt milli stafna. Rétt er að skrá skip hér á landi þegar íslenskir ríkisborgarar, sem eiga lögheimili hér á landi eða íslenskir lögaðilar, sem eiga heimili hér á landi, eiga það. Til fiskveiða hér á landi má aðeins skrá skip og báta sem eru í eigu íslenskra ríkisborgara sem eiga lögheimili hér á landi og lögaðila sem eiga heimili hér á landi og eru að öllu leyti eign íslenskra ríkisborgara sem eiga lögheimili hér á landi.

25. gr.

Lög um fasteigna- og skipasölu, nr. 34 5. maí 1986.

Við 1. tölul. 1. mgr. 2. gr. laganna bætist: Erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfelt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang.

26. gr.

Lög um verðbréfavíðskipti og verðbréfasjóði, nr. 20 4. apríl 1989.

Við 1. tölul. 1. mgr. 2. gr. laganna bætist: Ríkisborgari frá ríki utan Norðurlanda, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um norrænt ríkisfang.

27. gr.

Lög um uppboðsmarkað fyrir sjávaraflla, nr. 123 28. desember 1989.

2. gr. laganna orðist svo:

Leyfi til reksturs uppboðsmarkaðar má einungis veita aðilum sem fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

- a. hafa íslenskan ríkisborgararétt og eiga lögheimili hér á landi; erlendur ríkisborgari, sem á lögheimili hér á landi og hefur átt það samfellt í a.m.k. eitt ár, skal þó vera undanþeginn skilyrði um íslenskt ríkisfang,
- b. eru fjárráða,
- c. hafa forræði á búi sínu.

Enn fremur má veita hlutafélögum eða öðrum lögaðilum, sem eiga heimili hér á landi, leyfi til reksturs, enda uppfylli stjórnarmenn og framkvæmdastjórar lögaðila skilyrði b- og c-liða 1. mgr. hér að framan. Sé um að ræða erlendan aðila eða íslenskan lögaðila sem erlendur aðili á hlut í skal auk þess fullnægt skilyrðum laga um fjárfestingu erlendra aðila í atvinnurekstri.

28. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. mars 1991.

Steingrímur Hermannsson.**Guðrún Helgadóttir.**
(L. S.)**Guðrún Erlendsdóttir.**

Steingrímur Hermannsson.

LÖG

um breytingu á lögum um Húsnæðisstofnun ríkisins, nr. 86/1988, með með síðari breytingum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Við 1. mgr. 68. gr. laganna bætist nýr málslíður, svohljóðandi: Heimilt er húsnæðismálastjórn að veita sérstök lán til allt að þriggja ára til þeirra sem eiga í verulegum erfiðleikum með útborgun við kaup á íbúð ef um er að ræða sérstaklega erfiðar fjölskyldu- eða fjárhagsaðstæður, enda sýni umsækjandi fram á greiðslugetu skv. c-lið 1. mgr. 80. gr.

2. gr.

Á eftir IX. kafla laganna komi nýr X. kafli, **Húsnæðissamvinnufélög og búseturéttur**, svohljóðandi: